

Bruxelles, den 22.11.2017
COM(2017) 690 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG
SOCIALE UDVALG, REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE
INVESTERINGSBANK**

Årlig vækstundersøgelse 2018

1. INDLEDNING

Europas økonomi er ved at blive stærkere i en politisk kontekst under forandring. Der er gang i væksten, der overstiger forventningerne, arbejdsløsheden er nedbragt, væksten er på vej op, og de offentlige finanser er i bedring. Både økonomien i EU og økonomien i euroområdet er vokset støt de seneste 18 kvartaler. Det er et element i det opsving, som nu er nået ud til alle medlemsstater. Beskæftigelsen er stigende. Med 235,4 mio. beskæftigede i andet kvartal af 2017 har den aldrig været højere. Der er skabt 8 mio. nye arbejdspladser i EU, heraf de 5,5 mio. i euroområdet, siden den nuværende Kommission tiltrådte¹. Arbejdsløsheden ligger på 7,5 % i EU (det laveste niveau i ni år) og 8,9 % i euroområdet (det laveste niveau i otte år). Langtidsledigheden og ungdomsarbejdsløsheden falder også. De offentlige finanser er markant forbedret, og der er langsomt ved at komme gang i investeringerne igen. Strukturpolitikker har sammen med makroøkonomiske støtteforanstaltninger bidraget til disse positive tendenser.

Dette momentum giver EU mulighed for at genskabe varig økonomisk og social konvergens. Alle medlemsstater oplever positiv vækst, men de er nået til forskellige faser i deres cyklus og forskellige niveauer i forhold til produktions- og beskæftigelsesniveauet før krisen. 18,9 mio. mennesker står fortsat uden arbejde, investeringerne er fortsat for lave, lønudviklingen er svag, arbejdsmarkedet er stadig trægt, og det forventes, at kerneinflationen forbliver lav. I nogle medlemsstater hæmmer høj gældsætning fortsat væksten. Der er plads til at understøtte et fortsat opsving, navnlig gennem strukturreformer, der skaber betingelserne for fremme af investeringer og øget reallønsvækst til støtte for den indenlandske efterspørgsel, idet genoprettelse af balance over for udlandet og indadtil i euroområdet understøttes.

Indsatsen for at gennemføre de igangværende reformer skal fortsatte. Samtidig er der behov for yderligere strukturreformer, der gør Europas økonomi mere stabil, rummelig, produktiv og robust. De europæiske økonomier og samfund skal gøres mindre sårbare, bedre i stand til at håndtere chok og bedre forberedt på at tilpasse sig og udnytte langsigtede strukturelle ændringer. For at opnå det skal den økonomiske politik, den finansielle politik og finanspolitikken sikre makroøkonomiske stabilitet og minimere eksponeringen over for både eksterne og interne chok. Effektive og fleksible produkt-, arbejds- og kapitalmarkeder er afgørende for at sikre, at ressourcerne anvendes på den mest produktive måde. Produktivitetsforøgelse forudsætter investeringer, innovation, uddannelse og kvalificeret arbejdskraft. Folk skal have mulighed for at bruge deres potentiale gennem hele deres arbejdsliv og benytte sig af passende sociale sikkerhedsnet, når de har brug for det. I midten af 2018 bør medlemsstaterne have truffet passende foranstaltninger til gennemførelse af Rådets henstilling om opkvalificeringsforløb: Nye muligheder for voksne² i overensstemmelse med det tilsagn, der blev givet, da den blev vedtaget i december 2016.

I finanspolitikken bør der findes en passende balance mellem at sikre de offentlige finansers holdbarhed og herunder navnlig reducere gældskvoterne, hvis de er for høje, og støtte det økonomiske opsving. Lave finansieringsomkostninger kan give regeringerne incitament til at fremrykke investeringsprogrammer af høj kvalitet. Det skal fortsat prioriteres at nedbringe de høje gælds niveauer og genopbygge de finansielle stødpuder.

---

¹ Nettoændringen i beskæftigelsen mellem 3. kvartal 2014 og 2. kvartal 2017.

² EUT C 484 af 24.12.2016.

Regeringerne bør forbedre de offentlige financers holdbarhed, ikke mindst i de tilfælde, hvor gældskvoterne er høje. Et sådant mål kan fremmes ved at lukke skattemæssige smuthuller eller målrette udgifterne bedre. Det er fortsat af stor betydning at forbedre kvaliteten og sammensætningen af de offentlige finanser.

Den økonomiske krise har understreget betydningen af at forbedre og fuldføre Den Økonomiske og Monetære Unions (ØMU'ens) arkitektur til gavn for EU som helhed.

Meget blev gennemført under krisen, f.eks. oprettelsen af det europæiske finanspolitiske råd og nationale produktivitetsråd. En række mangler består dog fortsat, jf. Kommissionens oplæg om en dybere Økonomisk og Monetær Union³. Kommissionen vil i december 2017 fremlægge forslag til en samlet pakke af foranstaltninger, der er udformet, så de gøre ØMU'en mere robust, demokratisk og effektiv.

I denne årlige vækstundersøgelse peges der på de økonomiske og sociale prioriteter for Den Europæiske Union og dens medlemsstater i det kommende år. Den positive trekant af investeringsfremme, fortsatte strukturreformer og sikring af en ansvarlig finanspolitik bærer frugt. Denne tilgang bør fortsætte, eftersom medlemsstaterne befinder sig i forskellige faser af den økonomiske cyklus. Strukturreformer til forbedring af arbejdsmarkedet og socialpolitikkerne bør bidrage til, at arbejdsstyrken tilegner sig de nødvendige færdigheder, og fremme lige muligheder på arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår, øget arbejdsproduktivitet til støtte for lønstigninger samt holdbare og tilstrækkelige sociale beskyttelsessystemer. Den europæiske søjle for sociale rettigheder, som EU's institutioner for nylig godkendte i den fælles erklæring⁴ på det sociale topmøde i Göteborg, bør anvendes som rettesnor. Effektive og retfærdige skatte- og bistandssystemer og effektive og moderne offentlige institutioner, om muligt underbygget af e-forvaltningsstrukturer, spiller en central rolle for skabelsen af en velafbalanceret og vidtspændende politiksammensætning.

De politiske retningslinjer i denne årlige vækstundersøgelse bygger på en bred vifte af input. De er udarbejdet under tæt inddragelse af offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter. De bygger på kommissionsformand Jean-Claude Junckers tale om unionens tilstand i 2017, den europæiske søjle for sociale rettigheder, hvidbogen om Europas fremtid⁵ og fem efterfølgende oplæg⁶. De tager højde for drøftelser med Europa-Parlamentet, Rådet, andre EU-institutioner, nationale parlamenter og arbejdsmarkedets parter. Den årlige vækstundersøgelse ledsages af en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet⁷, rapporten om varslingsmekanismen⁸, en meddelelse om eurolandenes udkast til budgetplaner⁹, et forslag om ændring af beskæftigelsesretningslinjerne¹⁰ med henblik på at sikre overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder samt udkastet til den fælles beskæftigelsesrapport¹¹.

Den europæiske søjle for sociale rettigheder

³ COM(2017) 291 final.

⁴ Rådets dokument 13129/17.

⁵ COM(2017) 2025 final.

⁶ COM(2017) 206, COM(2017) 240, COM(2017) 291, COM(2017) 315 og COM(2017) 358.

⁷ COM(2017) 770.

⁸ COM(2017) 771.

⁹ COM(2017) 800.

¹⁰ COM(2017) 677.

¹¹ COM(2017) 674.

Den 17. november 2017 godkendte Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den europæiske søjle for sociale rettigheder i en erklæring, der blev undertegnet på det sociale topmøde om retfærdig beskæftigelse og vækst. Søjlen indeholder 20 centrale principper og rettigheder vedrørende lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår og social beskyttelse og inklusion.

I den europæiske søjle for sociale rettigheder udtrykkes de principper og rettigheder, der er afgørende for retfærdige og velfungerende arbejdsmarkeder og velfærdssystemer det 21. århundredes Europa. Den skal fungere som en rettesnor for fornyet konvergens i retning af bedre arbejds- og levevilkår, hente direkte inspiration fra den eksisterende mangfoldighed af god praksis i Europa og bygge på det solide lovgivningskompleks, der er opbygget på EU-plan og internationalt plan.

Principperne og målene i den europæiske søjle for sociale rettigheder skal fungere som referenceramme for den videre gennemførelse af det europæiske semester for samordning af den økonomiske politik. De afspejles allerede i udkastet til den fælles beskæftigelsesrapport og i det forslag til nye beskæftigelsesretningslinjer, som ledsager denne årlige vækstundersøgelse. Kommissionen vil videreføre dette arbejde i den analyse, som vil indgå i de kommende landerapporter, og når den udarbejder de landespecifikke henstillinger i forbindelse med det europæiske semester 2018.

2. FREMME AF INVESTERINGER TIL STØTTE FOR OPSVINGET OG HØJERE LANGSIGTET VÆKST

Den indenlandske efterspørgsel nyder godt af opsvinget i investeringerne og bedre vilkår for forbruget. Øget økonomisk optimisme blandt borgerne og i erhvervslivet tyder på, at opsvinget efterhånden er på fastere grund. Forbedringen i husholdningernes økonomiske situation bidrager sammen med faldet i arbejdsløsheden til væksten i forbruget. Der er dog behov for yderligere foranstaltninger, der muliggør investeringer og forbedrer de fremtidige økonomiske resultater, navnlig ved at fokusere på bæredygtige projekter med langsigtede økonomiske fordele.

Produktivitetsforøgende investeringer er afgørende for at sikre vækstudsigterne på længere sigt. Målrettede investeringer på områder såsom infrastruktur, uddannelse, erhvervsuddannelse, sundhed, forskning, digital innovation og cirkulær økonomi kan øge både produktiviteten og beskæftigelsen. Der er dog behov for at undgå, at der opstår bobler på grund af ineffektiv ressourceanvendelse. Som den økonomiske krise viste, er dette særligt vigtigt i euroområdet, hvor økonomierne er mere integrerede i finansiel henseende og er udsat for større afsmittende virkninger. Stærkere mikro- og makrotilsyn kan bidrage til at til dette mål.

Mere symmetrisk genoprettelse af balance i euroområdet kan medvirke til at forbedre investeringsmiljøet. Alle lande bør fjerne flaskehalse for investeringer, og tilskyndelse af de eurolande, der har store overskud på de løbende poster, til investeringer, kan medvirke til at genoprettelse af balance. Private investorer har brug for tillid og sikkerhed for at investere. Den nye strategi for Unionens industripolitik¹² vil tilskynde til øgede private investeringer ved

---

¹² COM(2017) 479.

at skabe incitamenter for indførelse af nye digitale teknologier og centrale støtteteknologier og ved at mindske den nuværende ubalance mellem risiko og afkast.

Reformer til støtte for investeringerne

Medlemsstaterne bør fortsætte reformerne for at tilskynde til investeringer, bruge offentlige finansiering som løftestang for private investeringer og forbedre erhvervsmiljøet. Det vil bidrage til større økonomisk robusthed og have en positiv indvirkning på den langsigtede økonomiske konvergens og mindskelsen af social ulighed. Reformerne bør tage sigte på at forbedre erhvervsmiljøet ved at forenkle skattesystemet og gøre det mere investeringsvenligt, effektivisere den offentlige forvaltning og løsne op for stivheder på produktmarkedet og arbejdsmarkedet.

Stærkere og mere effektive offentlige institutioner er afgørende for at kunne opbygge robuste økonomiske strukturer, som beforder investeringer og vækst, under fuld iagttagelse af retsstatsprincippet. Investeringsplanen for Europa har vist, at anvendelsen af EU-midler er mere effektiv i de medlemsstater, der har solide koordinerings- og planlægningsstrukturer. De pågældende lande har typisk større held med at sikre en stabil projektpipeline. Planlægningsstrukturene og koordineringen bør styrkes, mens investorernes administrative byrde bør lattes. Desuden har lande med mere effektive institutioner større chance for at undgå store udsving i væksten og alvorlige økonomiske sammenbrud. Eksempelvis understøtter et effektivt retssystem erhvervslivet ved at lette kontrakthåndhævelse og bidrage til bekæmpelsen af korruption. Korruption udgør en hindring for investeringer i nogle medlemsstater, fordi den skaber usikkerhed i virksomhederne, afstedkommer langsommere processer og potentielt er skyld i, at virksomhederne påføres ekstraomkostninger. Retsstatsprincippet og forbedringer med hensyn til retssystemernes uafhængighed, kvalitet og effektivitet er afgørende for et erhvervsvenligt klima¹³. Velfungerende insolvensregler muliggør omstrukturering og afvikling af urentable virksomheder. De medlemsstater, der har behov for det, bør arbejde på at forbedre deres institutioner på længere sigt.

Med hensyn til integrationen af de finansielle markeder er EU fortsat langt bagud i forhold til sammenlignelige økonomier. Dette er af særligt kritisk betydning for euroområdet, hvor privat risikodeling spiller en afgørende rolle i mangel af vekselkurser og offentlig risikodeling internt i euroområdet. Der er behov for hurtigere fremskridt hen imod fuldførelsen af bankunionen, hvor risikobegrænsning og risikodeling går hånd i hånd. Det ville betyde en betragtelig styrkelse af den makrofinansielle stabilitet, hvis der blev vedtaget en fælles bagstopper for Den Fælles Afviklingsfond, en fælles indskudsgarantiordning og de reguleringsforanstaltninger, som Kommissionen foreslog i november 2016, og hvis antallet af misligholdte overtagne aktiver fra krisen blev nedbragt. Når bankunionen og kapitalmarkedsunionen er fuldført, vil de skabe de nødvendige betingelser for større levering af finansielle tjenesteydelser på tværs af grænserne og bedre stødabsorption i euroområdet.

Stærkere økonomisk vækst og landespecifikke foranstaltninger har medført betydelige forbedringer i kvaliteten af bankers aktiver i en række medlemsstater. Generelt er antallet af misligholdte lån faldende, men er dog stadig højt i en række medlemsstater og hæmmer fortsat rentabel bankdrift, ikke mindst for små og mellemstore banker. Dette

---

¹³ EU's resultatstavle for retsområdet indeholder oplysninger om disse elementer med det sigte at forbedre effektiviteten af de nationale retssystemer.

vanskeliggør igen finansieringen af realøkonomien. Det haster med at gennemføre den handlingsplan for behandling af misligholdte lån, der blev opnået enighed om i juli 2017.

Kapitalmarkedsunionen har et stort potentiale til at forbedre adgangen til alternative, potentielt billigere finansieringskilder. Den kan fremme kapacitet til stødabsorption i euroområdet gennem grænseoverskridende ejerskab af finansielle aktiver. Hvor vellykket den bliver, afhænger af graden af politisk engagement fra Europa-Parlamentets og medlemsstaternes side, og af, hvordan markedsdeltagerne gør brug af de tilgængelige finansierings- og investeringsmuligheder.

Der er behov for større gennemsigtighed med hensyn til kapitalstrømme. Kommissionen har for nylig foreslået nye regler om gennemsigtighed for formidlere, som udarbejder og formidler skatteplanlægning til deres kunder¹⁴. De vil bidrage til at løse problemerne med skatteunddragelse. Ved udgangen af 2017 skulle EU gerne råde over en fælles liste over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner, et mere effektivt redskab over for tredjelande, der nægter at spille efter reglerne. Kommissionen vil også fortsat presse på for at forbedre de internationale skatteregler, så der sikres en retfærdig og effektiv selskabsbeskatning på globalt plan, og så der værnes om medlemsstaternes skattegrundlag.

Handel og investeringer, der gavner alle, skal være frie, fair, gensidigt fordelagtige og bygge på lige konkurrencevilkår. Kommissionen fortsætter en række ambitiøse handelsforhandlinger med henblik på at åbne nye markeder, som er vigtige for at fremme vækst og beskæftigelse i EU, og sikre, at den globale handel er regelbaseret. Der arbejdes også på en reform af de handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter, så EU effektivt og hurtigt kan gribe ind over for illoyal handelspraksis og markedsfordrejninger. Kommissionen har også foreslået et EU-regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer¹⁵ af hensyn til sikkerheden og den offentlige orden.

Investeringer, som øger den miljømæssige bæredygtighed, har potentiale til at øge produktiviteten i hele økonomien ved at forbedre ressourceeffektiviteten og sænke inputomkostningerne, samtidig med at de eksterne omkostninger og virkninger reduceres. Støtte til overgangen til cirkulær økonomi vil skabe nye job inden for innovative tjenester, vedligeholdelsestjenester og reparationstjenester og inden for udformning og fremstilling af nye og mere bæredygtige produkter. Potentielle specifikke områder omfatter offentlige udbud, investeringer i affalds- og vandinfrastruktur, byggeri, råvarer af kritisk betydning, biobrændstof og biokemikalier.

Optimal udnyttelse af mulighederne i EU's og medlemsstaternes budgetter

Under den økonomiske og finansielle krise, hvor medlemsstaternes budgetter undergik kraftige stramminger, viste EU's budget sig at være et virkningsfuldt instrument til at fremme investeringer i samhørighed, EU's konnektivitet (transportsektoren, energisektoren og den digitale sektor), innovation, miljø og støtte til SMV'er. I nogle medlemsstater var det, eller er det stadig, den vigtigste kilde til investeringer. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD) har spillet en væsentlig rolle som katalysator for private investeringer. Dette viser, hvordan det over EU-budgettet er muligt hurtigt at reagere

---

¹⁴ COM(2017) 335.

¹⁵ COM(2017) 487.

på nye udfordringer og skabe betydningsfulde løftestangseffekter¹⁶. Samtidig har anvendelsen af disse midler vist, at de ikke får fuld virkning, medmindre andre hindringer også fjernes.

Pr. november 2017 har investeringsplan for Europa allerede udløst yderligere 251,6 mia. EUR i investeringer i de 28 medlemsstater. Det svarer til 79,8 % af det oprindelige mål på 315 mia. EUR. EFSI 2.0-forordningen vil forlænge fondens levetid til udløbet af den nuværende flerårige finansielle ramme i 2020. Den indeholder en forhøjelse af EU-garantien fra 16 mia. EUR til 26 mia. EUR og en forhøjelse af Den Europæiske Investeringsbanks kapital fra 5 mia. EUR til 7,5 mia. EUR. Det skulle mobilisere private og offentlige investeringer for 500 mia. EUR frem til 2020.

Offentlige og private investeringer er af afgørende betydning for at forøge den potentielle vækst på mellemlang og lang sigt. Der er behov for materiel og anden infrastruktur for at forbedre virksomhedernes erhvervsaktiviteter og deres produktivitet. Et større bidrag fra den private sektor til udviklingen af menneskelig kapital og infrastrukturprojekter ville supplere og øge effekten af støtten fra den offentlige sektor. Fremover kan der med fordel fastlægges en finansieringsramme, der fremmer investeringer og mobiliserer privat kapital, som også gør det muligt at kombinere finansielle instrumenter og tilskud med henblik på at hjælpe projekter i gang.

Der er afgørende vigtigt at investere i uddannelse og erhvervsuddannelse af høj kvalitet, vækst i arbejdsproduktivitet og aktive arbejdsmarkedspolitikker for at give folk muligheder og integrere dem på arbejdsmarkedet. Det er fortsat det bedste redskab til at bringe dem ud af fattigdom og social udstødelse. Det er afgørende at bibringe folk de rette færdigheder og bistå dem på et arbejdsmarked under forandring. Det er særligt vigtigt at udvikle sine digitale færdigheder.

Europæerne har brug for tjenester, der er økonomisk overkommelige, tilgængelige og af høj kvalitet. Tjenester som børnepasning, skolefritidsordninger, uddannelse, erhvervsuddannelse, bolig, sundhed og langtidspleje er afgørende for, at alle sikres lige muligheder. Det samme er socialt boligbyggeri af passende kvalitet og andre former for boligstøtte. Dette indebærer også beskyttelse af sårbare personer mod uberettigede tvangsudsættelser og tvangsauktioner samt bekæmpelse af hjemløshed.

3. STRUKTURREFORMER SKAL SKABE INKLUSIV VÆKST, OPADGÅENDE KONVERGENS OG KONKURRENCEDYGTIGHED

Strukturreformer af afgørende for, at økonomien kan klare chok, tilpasse sig langsigtede strukturelle ændringer og skabe bedre sociale resultater. I mange lande afslørede den økonomiske krise, at der manglede passende strukturer og tilpasningsevne til at absorbere stød gnidningsløst og bane vejen for et hurtigt økonomisk opsving. Strukturreformer bør tage højde for de fordelingsmæssige virkninger for forskellige samfundsgrupper og regioner. Det vil medvirke til at gøre økonomierne mere robuste og konkurrencedygtige og gøre det muligt for dem at vende tilbage til langsigtet vækst med positive sociale og økonomiske resultater og konvergens.

Det er afgørende, at rækkefølgen og sammensætningen af strukturreformerne er hensigtsmæssig, så de kortsigtede omkostninger nedbringes, og så de langsigtede fordele

---

¹⁶ I september 2016 foreslog Kommissionen en styrkelse og forlængelse af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer frem til 2020 (COM(2016) 597).

i form af øgede produktivets- og vækstpotentiale bliver så store som mulige. Visse strukturreformer kan på kort sigt have efterspørgsels- og fordelingsmæssige virkninger, der bør tages hensyn til i den måde, hvorpå de udformes og gennemføres. Arbejdsmarkedsreformers og produktmarkedsreformers samlede effektivitet forbedres typisk, hvis de indgår i en veludformet pakke. Desuden indebærer reformer af den offentlige forvaltning og erhvervsmiljøet minimale kortsigtede omkostninger, og de kan være effektive i en hvilken som helst fase af den økonomiske cyklus, hvilket taler for at gennemføre dem. Opbygning af integritet og gennemsigtighed i den offentlige forvaltning, bl.a. ved effektivt at bekæmpe korruption, er afgørende for at kunne levere tjenesteydelser af høj kvalitet til erhvervslivet og borgerne.

Et nyt redskab til støtte for strukturreformindsatsen

Støtteprogrammet for strukturreformer (SRSP) finansierer skræddersyet teknisk bistand i reformarbejdet på anmodning af medlemsstaterne med henblik på at støtte dem i reformarbejdet. Programmet har et budget på 142,8 mio. EUR i perioden 2017-2020 og hjælper medlemsstaterne med at gennemføre de reformer, som de anser for at være nødvendige for at gøre deres økonomier mere konkurrencedygtige og investeringsvenlige. Alle EU-medlemsstater har adgang til støtten, som er efterspørgselsbaseret og ikke kræver samfinansiering. Programmet gennemføres af Kommissionens

Strukturreformtjeneste i samarbejde med andre af Kommissionens tjenestegrene. Strukturreformtjenesten har indtil videre bistået 15 medlemsstater med over 150 projekter. Strukturreformtjenesten har modtaget 444 anmodninger om at yde bistand i 2018 fra over 20 medlemsstater. Dermed overstiger efterspørgslen betydeligt (med 30,5 mio. EUR) tjenestens budget for 2018.

Den tekniske bistand omfatter reformer på områderne regeringsførelse og offentlig forvaltning, forvaltning af offentlige finanser, erhvervsmiljø, arbejdsmarked, sundhed og sociale tjenester, den finansielle sektor og adgang til finansiering. Den trækker på god praksis fra hele Den Europæiske Union og på ekspertise fra internationale organisationer, den private sektor og Kommissionen. Der ydes praktisk støtte og vejledning gennem hele reformprocessen, fra forberedelserne og udformningen over gennemførelsen til evalueringen af reformerne. Tjenesten bidrager til gennemførelsen af reformerne i de økonomiske tilpasningsprogrammer, prioriteter, som er fastsat i forbindelse med den økonomiske styringsproces, navnlig i de landespecifikke henstillinger inden for rammerne af det europæiske semester, samt foranstaltninger til gennemførelse af EU-retten.

Større konvergens og inklusion er særligt relevant for medlemsstaterne i euroområdet.

Reformer, som skærper konkurrencen på produktmarkederne, forbedrer erhvervsklimaet og højner kvaliteten af institutioner, øger den økonomiske robusthed i eurolandene. Yderligere integration i det indre marked har vist sig at være en vigtig drivkraft for vækst. En indsnævring af forskellene i konkurrenceevne kræver også et stærkere vækstgrundlag og hurtigere produktivtetsvækst i de lande, der er bagud. Hurtigere reallønsvækst i euroområdet som helhed ville bidrage til at understøtte den indenlandske efterspørgsel.

Robusthed og konvergens

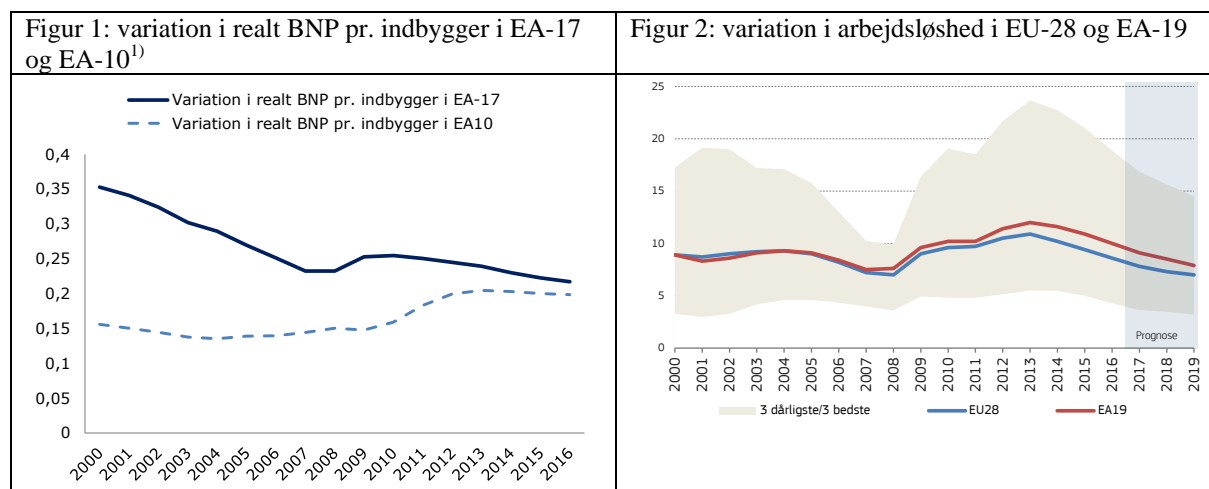

Som fremhævet i rapporten fra de fem formænd og gentaget i oplægget om udbygningen af ØMU'en er konvergens i retning af mere robuste økonomiske strukturer i medlemsstaterne afgørende for at sikre ØMU'ens succes på lang sigt. I de seneste år har det kunnet konstateres, hvordan manglende robusthed i en eller flere økonomier i euroområdet kan have betydelige og blivende indvirkning på indkomst og beskæftigelse i de berørte lande og i euroområdet som helhed. Dette er særlig tilfældet i lande, hvor der er sket en akkumulering af sårbarheder.

Økonomiens evne til at afbøde virkningen af chok påvirkes af graden af risikodeling gennem de finansielle markeder. I den henseende har det indre marked vist sig at være en vigtig drivkraft for konvergens, og det kan bidrage til at øge robustheden ved at fungere som en stødpude mod uforudsigelige chok. Det er afgørende vigtigt at have en banksektor med solidt kapitalgrundlag og en fuldt udbygget kapitalmarkedsunion, hvis kapaciteten til stødabsorption skal øges. Velfungerende institutioner på arbejdsmarkedet og konkurrencedygtige produkt- og tjenestemarkeder kan også bidrage til at håndtere chok og langsigtede strukturelle ændringer, der påvirker vores samfund. Regeringerne kan også understøtte tilpasningen gennem effektiv og virkningsfuld håndtering af udgifter og indtægter, så der skabes finanspolitisk råderum i gode tider.

Reel konvergens i levestandard og indkomstniveau er afgørende for at nå EU's mål om økonomisk og social samhørighed og fuld beskæftigelse. I ØMU'ens første ti år voksede realindkomsten betydeligt, og de medlemmer af euroområdet, hvis levestandarder oprindeligt var lavere, indhentede de øvrige, for så vidt angår BNP pr. indbygger. Den krise, der satte ind i 2008, fik dog en negativ indvirkning (se figur 1). Situationen har bedret sig i de seneste år, om end kun en smule, hvis der kun ses på de oprindelige eurolande. Der skete også en udjævning af eurolandenes arbejdsløshedsprocent, inden de blev ramt af krisen, men bagefter voksede forskellene (se figur 2). Siden 2013 er udsvingene mellem landene igen blevet mindre, men forskellene er fortsat større end før krisen.

Forskellene i økonomiske strukturer er med til at forklare denne udvikling i den reelle konvergens. De dele af euroområdet, hvor produkt- og arbejdsmarkedene og de offentlige forvaltninger var mere effektive, klarede sig bedre under hele krisen. En mere energisk og vedholdende proces med reformer, der iværksættes i en hensigtsmæssig rækkefølge og tager fat om langsigtede strukturelle ændringer, ville gøre økonomierne mere robuste. Der er brug for robuste økonomiske strukturer for at støtte reel konvergens og gøre den holdbar på længere sigt. De bør ledsages af politikker, som understøtter produktiviteten og den potentielle vækst på mellemlang til lang sigt, samt af passende makroøkonomiske politikker.

Noter: 1) Tallene omfatter ikke Irland og Luxembourg.

Fremme af velfungerende arbejdsmarkeder og moderne velfærdssystemer

Globaliseringen og de teknologiske fremskridt er i færd med at ændre den måde, vi lever og arbejder på. Globalisering og teknologiske fremskridt skaber nye muligheder for at øge produktiviteten, fremme iværksætteriet, skabe job og forbedre levestandarden. Samtidig er de i færd med at forandre et stigende antal økonomiske sektorer, forretningsmetoder og selve arbejdsmarkedet, idet der oftere skiftes mellem forskellige beskæftigelsesformer og -statusser. Arbejdsmarkederne udviser tegn på færdighedspolarisering, som kan give sig udslag i indkomstpolarisering og svagere social samhørighed. Virkningen af disse forandringer mærkes oftest hårdest lokalt og medfører behov for målrettet offentlig intervention. Der er sket en stigning i anvendelsen af mere fleksible og atypiske ansættelsesforhold. Dette rummer en mulighed for, at virksomhederne bedre kan tilpasse sig, og for, at den enkelte kan tilpasse sit karriereløb til den ønskede balance mellem arbejdsliv og privatliv. Det giver dog også anledning til spørgsmål om jobsikkerhed, løn og arbejdsvilkår og kan medføre udelukkelse fra social beskyttelse. Det er derfor af stor betydning, at lovgivningen om arbejde og social beskyttelse modsvarer den nye virkelighed på arbejdsmarkedet.

Virksomheden af krisen er sammenfaldende med mere langsigtede drivkræfter bag strukturelle ændringer. Folks arbejdsliv bliver længere, og deres karriereløb mindre lineært, og den yngre generations vanskeligheder med at få fodfæste på arbejdsmarkedet udgør en ny udfordring. Yngre arbejdstageres beskæftigelse er stagneret i løbet af det seneste årti. I 2016 var 6,3 mio. unge i aldersgruppen 15-24 år hverken i arbejde eller under uddannelse. Der er ved at opstå et reelt problem vedrørende retfærdighed mellem generationerne. Hvis der ikke træffes yderligere foranstaltninger, kan det have en skadelig indvirkning på outputvækst, konkurrenceevne, velfærdssystemernes holdbarhed, fremtidige generationers pensionsrettigheder, deres adgang til sundhedsydelser og deres fremtidige velfærd.

Arbejdsmarkedets parter er helt centrale interessenter i reformprocessen. Rettighed og meningsfuld inddragelse af arbejdsmarkedets parter i udformningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af reformer kan forbedre ejerskab, virkning og gennemførelse. Der bør udvikles nye former for dialog mellem arbejdsmarkedets parter og måder at organisere sig og forhandle på for at tackle de udfordringer, som nye former for arbejde skaber.

Lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet

Arbejdsløsheden er nu tæt på at være tilbage på niveauet før krisen. Fattigdommen og den sociale udstødelse er nu på retur. Opsvinget er stadig ikke nået ud til alle dele af samfundet og økonomien. De fleste medlemsstater tager skridt til at indsnævre arbejdsindkomstkloften mellem mænd og kvinder, integrere dårligt stillede grupper på arbejdsmarkedet og forbedre jobkvaliteten og arbejdsmiljøet.

Virkningsfulde aktive arbejdsmarkedspolitikker spiller en vigtig rolle i nedbringelsen af ungdomsarbejdsløsheden og langtidsledigheden. Medlemsstaterne bør hjælpe de arbejdsløse gennem støtte til jobsøgning, uddannelse og omskoling, men samtidig beskytte dem, der ikke kan deltage på arbejdsmarkedet. Arbejdstageres mobilitet på tværs af job, sektorer og områder bør fremmes, samtidig med at det bør sikres, at gældende rettigheder respekteres fuldt ud. Medlemsstaterne bør også arbejde hen imod mere effektive og skræddersyede arbejdsformidlingstjenester. Kommissionen vil foreslå en række initiativer, bl.a. at der oprettes en ny europæisk arbejdsmarkedsmyndighed.

Medlemsstaterne skal hjælpe folk med at opbygge de kvalifikationer, de har behov for på arbejdsmarkedet. Der er stagnation eller tilbagegang i beherskelsen af grundlæggende

færdigheder i de fleste medlemsstater. Hos voksne er utilstrækkelige grundlæggende færdigheder bekymrende og en hæmsko for økonomien. For eksempel kræver 90 % af alle job digitale færdigheder, men det vurderes, at 44 % af europæerne mangler dem. For mange, særlig lavtuddannede, er arbejdsløse eller i usikre ansættelsesforhold. Deltagelsen i voksenuddannelse stagnerer. Europas konkurrenceevne og økonomiske styrke på verdensplan afhænger af en kvalificeret og veluddannet arbejdsstyrke. Der er behov for at højne kvaliteten og relevansen af uddannelse og kvalifikationer.

Alle skal have adgang til uddannelse og erhvervsuddannelse af høj kvalitet. Der er fortsat en tæt korrelation mellem uddannelsesniveau og socioøkonomisk baggrund. Der bør gøres en indsats for at sikre lige muligheder og adgang til uddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på at sikre social inklusion og bedre økonomiske resultater. Det kræver investeringer i både grunduddannelse og videre- og efteruddannelse, navnlig i de medlemsstater, hvor der er mangler for så vidt angår ikke mindst dårligt stillede gruppers uddannelsesmæssige resultater og adgang til uddannelse. Det fordrer også en mere ambitiøs tilgang til samarbejdet med medlemsstaterne, som beskrevet i meddelelsen "Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur"¹⁷. Desuden er der behov for at give erhvervsuddannelserne et løft og styrke læring på arbejdspladsen, også gennem lærlingeuddannelser af høj kvalitet, jf. den nye dagsorden for færdigheder i Europa¹⁸. Det bør også gøres lettere at få valideret færdigheder erhvervet uden for de formelle uddannelser og erhvervsuddannelser, og at opnå støtte som voksen.

Jobskabelse og rimelige arbejdsvilkår

Dynamiske og rummelige arbejdsmarkeder er afgørende for, at der kan skabes kvalitetsbeskæftigelse, social inklusion, incitament for iværksætteri og for, at omstillingen på arbejdsmarkedet kan støttes. Innovative former for arbejder bør gå hånd i hånd med tilstrækkelig jobsikkerhed og adgang til social beskyttelse. Medlemsstaterne bør sikre retfærdig og ligebehandling med hensyn til arbejdsvilkår. At finde en passende balance mellem fleksibilitet og sikkerhed på arbejdsmarkedet forudsætter, at der sættes ind mod arbejdsmarkedssegmenteringen, herunder ved at lette overgangen til tidsbegrænset beskæftigelse.

Efterspørgslen efter arbejdskraft bør også stimuleres ved at flytte skattebyrden bort fra arbejde. En målrettet nedsættelse af skatten på arbejde kan bidrage til at inkludere grupper, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet, f.eks. lavtlønnede og langtidsledige, samtidig med at de kan begrænse provenutab.

Bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv er vigtig for ligheden mellem mænd og kvinder og for kvinders øgede arbejdsmarkedsdeltagelse. Det er vigtigt at sørge for, at alle har adgang til tjenester af høj kvalitet, f.eks. børnepasning og førskoleundervisning. Skattesystemer, som ikke straffer sekundære forsørgere, bidrager ligesom muligheder for tilstrækkelig orlov af familiemæssige årsager og fleksible arbejdsordninger for forældre og omsorgspersoner til en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv.

Hindringer for beskæftigelse bør begrænses, navnlig for dårligt stillede grupper såsom husstande med kun én forælder, handicappede, etniske minoriteter, flygtninge og migranter. Indsatsen for at fremme integration på arbejdsmarkedet skal kombineres med støtte til social integration, f.eks. i form af børnepasning, adgang til sundhedsydelser og bolig,

---

¹⁷ COM(2017) 673.

¹⁸ COM(2016) 381.

samtidig med at hindringer som diskrimination på arbejdsmarkedet fjernes. Bedre komplementaritet mellem arbejdsmarkedssystemet og det sociale integrationssystem vil hjælpe alle sårbare grupper, skabe større velstand for alle og forstærke den sociale samhørighed. Der er også behov for et arbejdsmiljø tilpasset handicappede og målrettet finansiel støtte til dem, så de kan deltage fuldt ud på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt.

Kortsigtede bestræbelser på at integrere flygtninge og migranter på arbejdsmarkedet bør erstattes af samlede, langsigtede strategier for, hvordan de skal opkvalificeres og integreres på arbejdsmarkedet. Adgang til uddannelse og erhvervsuddannelse forbedrer deres muligheder for at komme i beskæftigelse, tjene en anstændig løn og blive inkluderet i samfundet. Dermed forbedres også værtslandets vækstudsigter, og EU bliver i stand til at udnytte flygtningenes og deres familiers potentiale og deres stærke motivation for at være aktive medlemmer af samfundet.

Reallønsvækst som følge af produktivitetsforøgelser er vigtig for at mindske uligheden og sikre en høj levestandard. En mere dynamisk lønudvikling vil understøtte det igangværende opsving yderligere, når det udmønter sig i øget indenlandsk efterspørgsel.

Social beskyttelse og inklusion som middel mod ulighed og fattigdom

Sociale beskyttelsessystemer bør sikre tilstrækkelig og målrettet indkomststøtte, fremme arbejdsmarkedsdeltagelse og sikre lige adgang til tjenester af høj kvalitet. Det bør prioriteres at bekæmpe ulighed, herunder gennem indretningen af de nationale skatte- og bistandssystemer. Der skal tages højde for reformers fordelingsmæssige konsekvenser ved udformningen og gennemførelsen af strukturpolitikker. Medlemsstaterne bør yde de arbejdsløse passende understøttelse af rimelig varighed, der dog ikke må hæmme tilskyndelsen til at arbejde. I nogle medlemsstater kan der være behov for at udvikle mere progressive skatte- og bistandssystemer, som i reglen er mere universelle og indtægtsbestemte. Sociale beskyttelsessystemer bør sikre retten til mindsteindkomstydelse for personer, som ikke har tilstrækkelige ressourcer, og fremme social inklusion ved at tilskynde alle til at deltage på arbejdsmarkedet og i samfundet.

Politikker for social beskyttelse og arbejdsmarkedsforhold skal også tilpasses nye former for beskæftigelse og øget arbejdskraftmobilitet. Over halvdelen af de selvstændige arbejdstagere i Europa er ikke dækket af en arbejdsløshedsunderstøttelsesordning. De sociale beskyttelsessystemer bør tilpasses nye måder at arbejde på og sikre, at rettigheder kan overføres fra det ene job til det andet, hvorved det gøres lettere at samle bidrag fra flere forskellige job, og de bør sikre overgangen mellem job.

Medlemsstaterne bør sikre alle holdbare og hensigtsmæssige pensionssystemer. Dette forudsætter, at alle arbejdstagere, herunder selvstændige, sikres lige muligheder for at optjene pensionsrettigheder, herunder i supplerende ordninger. De fleste medlemsstater har gennemført reformer af deres pensionssystemer, men der bør gøres mere for at supplere de vedtagne reformer. Der bør vedtages ledsagepolitikker for at sørge for, at reformerne ikke ændres. Pensionsindkomsterne kan øges ved at forlænge arbejdslivet, knytte tilbagetrækningsalderen til den forventede levetid, undgå tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og understøtte andre supplerende pensionsindkomstkilder. Medlemsstaterne bør træffe foranstaltninger til at sikre, at de offentlige pensionssystemer er holdbare, selv under vanskelige forhold.

Reformerne af sundheds- og langtidsplejesystemerne bør fortsætte, så de gøres mere omkostningseffektive, og deres finanspolitiske holdbarhed sikres, og så kvaliteten af

dem og økonomisk overkommelig adgang til dem sikres. Udgifterne til sundhed og langtidspleje vil stige på grund af befolkningens aldring og ikkedemografiske udgiftsforøgende faktorer som teknologiske fremskridt inden for behandlinger og lægemidler. Der er derfor behov for politiske tiltag, der sætter folk i stand til at forblive rask i længere tid ved at gøre sundhedssystemerne og langtidsplejen mere omkostningseffektiv og sikre rettidig adgang til forebyggelse og behandling af høj kvalitet.

Innovation og konkurrenceevne

Indretning af fremtidens markeder for produkter og tjenesteydelser

Nye produktionsteknologier og -tjenester er i færd med at forandre europæisk industri og dens evne til at ekspandere og konkurrere globalt. De skaber job, højere produktivitet og værdi for forbrugerne, hvilket er til gavn for økonomien som helhed. Fremtiden for europæisk industri afhænger af dens evne til at tilpasse sig og innovere ved at investere i ny teknologi og udnytte digitaliseringen og omstillingen til uafhængighed af fossile brændsler. Dens konkurrenceevne vil afhænge af, om den formår at bevæge sig i retning af større bæredygtighed og ressourceeffektivitet og udnytte de fordele, som de digitale teknologier frembyder. Erhvervsmiljøet som helhed skal muliggøre innovation og understøtte jobskabelse.

Strukturreformer, som styrker arbejds- og produktmarkederne og understøtter innovation, skal medvirke til gøre EU's økonomier mere konkurrencedygtige og robuste. Velfungerende arbejds- og produktmarkeder muliggør tilpasninger gennem smidig korrigerende af priser og fremme af innovationsbaseret konkurrenceevne med positive virkninger for den langsigtede vækst og de sociale resultater.

Der bør sættes særlig fokus på udbredelsen af ny teknologi i små og mellemstore virksomheder. Deres vanskeligheder med at anvende ny teknologi og opnå adgang til ny kapital er mere kritiske i en globaliseret og teknologibaseret økonomi. Medlemsstaterne kan spille en rolle ved at forbedre den måde, deres offentlige forvaltning fungerer på, forbedre erhvervsmiljøet, føre en fremsynet politik med hensyn til færdigheder, arbejdskraftmobilitet og regional udvikling og øge forbrugernes indflydelse. Hertil kommer, at vilkårene for nyetablerede virksomheders konsolidering og vækst er afgørende for fornyelsen af EU's produktionsapparat under det økonomiske opsving.

Erhvervstjenester bliver stadig vigtigere for virksomhedernes konkurrenceevne. Efterspørgslen efter disse tjenester er voksende, og de udgør en stigende andel af merværdien i færdigvarer. Det ville gavne EU's økonomi som helhed at åbne for mere konkurrence med hensyn til erhvervstjenester, for fremstillingssektorer, der i højere grad anvender erhvervstjenester, oplever højere produktivitetsvækst end andre fremstillingssektorer.

Øget konkurrence blandt udbydere af distributionstjenester ville sætte forbrugerne bedre i stand til at udnytte innovation og ny teknologi. Konkurrencedygtige distributionstjenester bør sætte forbrugerne i stand til at høste større fordele af digitalisering, mere effektive værdikæder samt større udvalg og lavere priser. Tilstrækkelig håndhævelse af forbrugerrettigheder og forbrugerbeskyttelseslovgivning ville understøtte opnåelsen af disse fordele.

En yderligere lempelse af restriktionerne på markederne for tjenesteydelser ville forbedre produktiviteten og konkurrenceevnen og føre til jobskabelse. Der er fortsat lovgivningsmæssige og administrative hindringer i servicesektoren. Inden for erhvervstjenester, bygge og anlæg, fast ejendom og turisme stiller medlemsstaterne fortsat urimelige krav til udøvelse af bestemte former for virksomhed, opstiller strenge betingelser

for selskabsformer og ejerstruktur eller indfører komplekse tilladelseskrav. Lempelser af restriktionerne på markederne for tjenesteydelser, herunder for samarbejdsmodeller, ville føre til skærpet konkurrence, højere produktivitet, billigere tjenester og større udvalg for forbrugerne og flere job, ikke mindst for unge kvalificerede fagfolk.

I EU's indre marked har europæiske virksomheder et springbræt til at udvide deres aktiviteter på globalt plan. De højeste jobskabelsesniveauer findes inden for information og kommunikation, administrative tjenester og støttetjenester samt liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser. 85 % af disse nye jobs skabes i små og mellemstore virksomheder. Forsvarsindustrien er også en sektor, hvor et ægte indre marked hurtigt kan gøre en mærkbar forskel. Dette indebærer fremme af industriel konkurrence, styrkelse af produktivitetsvæksten, adgang og samarbejde på tværs af grænserne for SMV'er i forsyningskæden, specialisering, stordriftsfordele for leverandører, optimering af produktionskapaciteten, lavere produktionsomkostninger og forsyningssikkerhed.

4. ANSVARLIG FINANSPOLITIK TIL STØTTE FOR HOLDBARHED OG KONVERGENS

Finanspolitikken skal målrettes forholdene i de enkelte lande

Efter den finanspolitiske tilpasningsindsats under krisen har opsvinget understøttet en yderligere forbedring af de offentlige financers tilstand. Der er dog endnu ikke fundet en løsning på problemerne med vedvarende høje offentlige gældsniveauer i flere medlemsstater. De berørte medlemsstater risikerer højere finansieringsomkostninger, når pengepolitikken strammes, særlig i euroområdet. Disse højere finansieringsomkostninger vil kræve en yderligere finanspolitisk indsats for at bringe stigningerne i gældskvoterne under kontrol. Tiden er moden til handling for at undgå endnu højere gældsfinansieringsomkostninger i fremtiden og opbygge finanspolitiske stødpuder, der kan medvirke til, at vores økonomier lettere modstår chok, samt skabe plads til øgede investeringer. EU's rammer for økonomisk styring indeholder klare regler for medlemsstaterne, men giver samtidig mulighed for fleksibilitet, hvor det er nødvendigt og berettiget.

Finanspolitikken skal målrettes forholdene i de enkelte lande. Det skal ske under overholdelse af stabilitets- og vækstpagten og under hensyntagen til behovet for stabilisering og holdbarhed. I medlemsstater med risici for så vidt angår holdbarheden bør den gradvise konsolidering i overensstemmelse med EU's budgetregler sigte mod en finanspolitisk kurs, som både styrker det igangværende opsving og sikrer de offentlige financers holdbarhed. Der bør særlig fokuseres på, hvordan både udgifter og indtægter er sammensat. Medlemsstater med finanspolitisk råderum kan gøre brug af det til at øge den potentielle vækst og den indenlandske efterspørgsel, ikke mindst gennem investeringer.

Det forventes, at kerneinflationen forbliver lav, og derfor er der plads til større vækst, uden at det udløser inflationspres. Desuden viser euroområdets overvejende positive betalingsbalance, at der er plads til at øge de private investeringer og privatforbruget. De lave finansieringsomkostninger gør, at det kan betale sig for regeringerne at fremrykke investeringsprogrammer gennem nye lån, særlig i de tilfælde, hvor de offentlige investeringer er historisk lave, og der findes konstaterede behov.

På denne baggrund vil en stort set neutral finanspolitisk kurs være passende for euroområdet som helhed i 2018. Den økonomiske situation forventes at blive endnu bedre, hvilket taler for at nedbringe den offentlige gæld og genopbygge finanspolitiske stødpuder,

navnlig i meget forgældede lande. For at styrke vækstpotentialet i euroområdet økonomier bør de offentlige investeringer fastholdes og endog øges i visse medlemsstater.

Mere effektiv og retfærdig beskatning og offentlige udgifter af højere kvalitet

En højnelse af kvaliteten af de offentlige finanser, navnlig deres sammensætning, og bedre anvendelse af offentlige udbud er afgørende for effektiviteten af de offentlige udgifter. Gennem reformer i den offentlige forvaltning kan der opnås hurtige og betydelige omkostningsbesparelser. Tilpasning til et miljø under forandringer kan kræve en grundlæggende ændring af forvaltningens rolle, formål, organisation og ydelse af tjenester. I EU's pakke om offentlige udbud¹⁹ fastlægges der klare prioriteter til støtte for udbud i praksis og investeringer i EU. Pakken indeholder en mekanisme for store infrastrukturprojekter og en henstilling om professionalisering af offentlige indkøbere. Der skal indføres foranstaltninger, der forhindrer korrupsion og samordning mellem leverandører og håndfast tackler tilfælde af uretmæssige indkøb.

Effektive og retfærdige skattesystemer er et uadskilleligt element i holdbare offentlige finanser Større gennemsigtighed og effektivitet kan bidrage til at genoprette offentlighedens tillid til skattesystemer og forbedre skatteopkrævningen. Retfærdige og væksthæmmende skattesystemer kan mindske ulighed og fattigdom, tilskynde til beskæftigelse, understøtte private investeringer og forbedre erhvervmiljøet. Det er afgørende at sikre lige konkurrencevilkår for at kunne løse problemet med visse multinationale selskaber, der i forhold til deres indtjening i de indre marked betaler en lav skat. Vigtige EU-foranstaltninger omfatter vedtagelse af retligt bindende skridt til bekæmpelse af skatteunddragelse, øget gennemsigtighed på skatteområdet og initiativer vedrørende reformen af momssystemet og et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (FKSSG). Kommissionen har også iværksat en ny dagsorden for en retfærdig og effektiv beskatning af den digitale økonomi. Bekæmpelsen af skatteunddragelse og skatteundgåelse kræver en koordineret tilgang gennem EU-initiativer og nationale politikker.

Ambitiøse, samlede og regelmæssige udgiftsanalyser kan medvirke til at forbedre kvaliteten og sammensætningen af de offentlige udgifter. Udgiftsanalyser bidrager til at opnå eller fastholde en ansvarlig finanspolitik og til en mere væksthæmmende budgetsammensætning ved at give lejlighed til at gennemgå udviklingen i det offentlige forbrug kritisk og finde frem til bedre og mere effektive måder at anvende skatteborgernes penge på. Sådanne initiativer bliver stadig mere udbredt i medlemsstaterne, men der er i høj grad plads til at forbedre den måde, hvorpå de gennemføres og, hvad der er vigtigere, deres forandringsindvirkning på de offentlige finansers udgiftsside.

Et stærkere fokus på sammensætningen og effektiviteten af de offentlige udgifter er også vigtigt for at kunne skabe bedre resultater med hensyn til EU's centrale politiske prioriteter. Eksempelvis har medlemsstaterne aftalt at koordinere deres forsvarsudgifter bedre, hvilket også kan muliggøre effektivitetsgevinster. Den 'spredte fægtning' i det nuværende system påvirker forsvarsmateriellets interoperabilitet. Den kan også føre til manglende forberedelse og beredskab hos de væbnede styrker og huller i forsvarskapaciteterne.

---

¹⁹ COM(2017) 572.

5. NÆSTE SKRIDT

Medlemsstaterne bør i deres nationale politikker og strategier til fremme af vækst, beskæftigelse og social inklusion og beskyttelse, og navnlig ved udformningen af deres nationale reformprogrammer, tage hensyn til de prioriteter, som Kommissionen har peget på i denne årlige vækstundersøgelse. Det bør de gøre parallelt med en fremskyndelse af gennemførelsen af deres nationale reformdagsordener, idet de gør fuld brug af de politiske instrumenter og finansieringsinstrumenter, som de har adgang til på EU-niveau.

Kommissionen vil videreføre den dialog, der er indledt i det europæiske semester med henblik på at nå til fælles forståelse af, hvad der er de mest presserende udfordringer i de kommende landerapporter, og udpege de prioriterede indsatsområder i den næste udgave af de landespecifikke henstillinger. Medlemsstaterne bør sørge for, at de nationale arbejdsmarkedsparter og parlamenter inddrages fuldt ud i reformprocessen.

Alle eurolandenes indsatsområder udpeges i henstillingen til Rådet om den økonomiske politik i euroområdet med henblik på at nå frem til en koordineret og samlet tilgang til euroområdets videre udvikling til gavn for alle eurolandene og det fælles valutaområde generelt og for de enkelte lande i det.

Med den nylige erklæring om den europæiske søjle for sociale rettigheder er grundlaget skabt for en konsolidering af en fælles tilgang til beskyttelse og udvikling af sociale rettigheder i hele Den Europæiske Union, hvilket bør afspejles i de foranstaltninger, som træffes af alle medlemsstater. I de kommende uger vil Kommissionen supplere med en pakke, hvori der foreslås foranstaltninger til uddybning af Den Økonomiske og Monetære Union med det formål at skabe et solidt grundlag for skabelsen Europas fremtidige velstand.